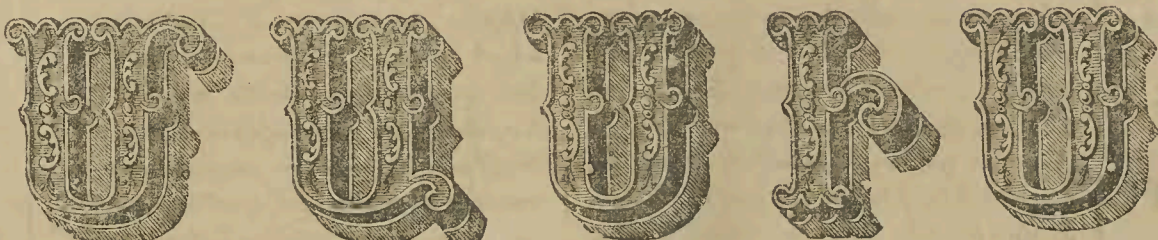

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին և Գործող Հմտ. 8 Մլճ.
Վերջինս. և Գործող 10 Մլճ.
Վերջինս. և Գործող 4 Մլճ.
Վերջինս. և Գործող 5 Մլճ.
Օտար երկիրներում 50 Պ.
Չտանտոյան տողը մէկ անգամի հա-
մար 3 դուրուշ երկու անգամի հա-
մար 2 դրշ է. աւելի անգամներու
համար դատ սակարկութիւն կը
լայ :
Իրարանշխար թիւ 2 ցրչնոց թուղթ.

ԼՐԱԳԻՐ

ՀԱՆԱՊԱՉՕՐԵԱՅ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Գուրա զնայած լրագրող ճանրու
ծախքը խորագրութեան վրայ է :
Լրագրող վերաբերեալ նամակ
կամ որ և ինչ գրութիւն խորագրի
— ճանրել նիւն պիտի ուղղուի : Գուրա
թիւ 11 ամիսը ճանրելու համար թիւ
198, Գործող խան, Մատիսի գրասեն
եակը :
Ճանրու ծախքը չի ճանրուած նա-
մակ չընդունուիր :
Չտանտոյան նամակ, յօդուած, և
ետ չեն տրուիր :

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 27 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ներկայ քաղաքական ինքնուրույն մէջ
երկնաստիկան միւսները կը դէն, և դժ-
բաղդաբար լուրերը նշանաւոր չեն
երկնաստիկան ընդհանուր բարեփոխման : Կըս-
ւի թէ Պ. Տը թօքիլիսի պայմանադր-
ութեանց վրայ եղած բանակցու-
թիւններն անյաջող եղանակեցած են,
և լուսնային իշխանութիւնը Գրան մարտ 3ի
ժանուցադրին պատասխանելով՝ ել-
լինաւ անկողնի միջոցով յանձնարարու-
մըն : Կապուածութեան վրայ կը պնդէ ե-
ղեր և քայլ ի նշան պիտի ընէ միջադա-
շին յանձնարարութեամբ : Գուրչէ ընդ եր-
կար պիտի վիճաբանի և երկրին ել-
մըտական վիճակն աչքէ անցունէ, առ-
կայն ասոնք ժամանակի կարօտ են,
և մինչդեռ իւր գտնելիք վերլուծեան
միջոցը տակաւին տարակուսելի իրեն-
դէր մ'է, առ այժմ երկիրը ներկայ
վիճակին բոլոր անպատեհութիւննե-
րը պիտի կրէ : Թողմադրամբ իւր ան-
արժէք ընթացքով պիտի շարունա-
կէ մնալ և երկնական նոր տարւոյն
սկիզբէն, որ է 1 մարտ, տեղութեան
երկնական և հասարակութեան ձեռ-
քը գտնուած փոխանակութեան գը-
լիսաւոր միջոցն հաստատուն հիման մը
վրայ չպիտի կրնայ յենուլ : Պ. Տը
թօքիլիսի ծրագրին այս առաւելութիւն-
նըն ունէր որ անմիջական փոխադ-
րութիւն մը պարունակելով կարող կը-
նէր Բ. Գուրչէ թղթագրամը վերցը-
նելու և կրնայ ըստիլ թէ այժմ ևս
թղթագրամն հետգրեալ բառնալու
համար միջոցներ ձեռք առնուած են,
և զանոնք շարունակելով ժամանա-
կին կրնայ թղթագրամը վերնալ և
նոր փոխադրութեան համար երաշխա-
ւորութիւն տրուելիք եկամուտները
Բ. Գրան մնալ, սակայն ո'չ չափ ժա-
մանակ պէտք այս կերպիւ բարձման
համար, և տեղութիւնն ու ժողովուր-
դըն ո'րքան ֆլանսներ պիտի կրնն մին-
չե որ վերջնայ : Այս խորհրդածու-
թիւնը մեծապէս նկատառութեան
արժանի է, և այս պատճառաւ ան-
միջական փոխադրութեամբ մը թըղ-
թագրամը վերցնելու պէտքն անտա-
րակուսելի է, եթէ կարելի լինի :

Բ. Գուրչէ մարտ 3ի ժանուցադ-
րին մէջ վեհաժողովին թիւրք տա-
նագրութիւնը կը յիշէ, որոյ մէջ Ռու-
սիոյ պահանջած պատերազմական տու-
գանաց վրայ վիճաբանութիւն եղած
էր : Գարաթէօսօրի փաշան այն առ-
թիւ խորհրդածութիւններ կարգա-
ցեր էր, ուր թուրքիոյ կրած ֆլանս-
ները նշանակելով կը հաստատուէր թէ
անկարող է տուգանք վճարելու : Կը-
սէր թէ պատերազմը Բ. Գրան կող-
մէն իւր պարտականութեանց խղուե-
լին յառաջ եկած էր, այլ Ռուսիա

իւր զգացումը դո՛չ ընելու համար հրա-
տարակած էր, ուստի պէտք էր որ իւր
ձեռք բերած մեծամեծ արդիւնքը
բաւական փոխարինութիւն համարէր
իրեն : Թուրքիոյ Ասիական և Եւրո-
պական գաւառներն աւեր դարձան,
և ո'ւր պիտի գտնէ եկամուտը արդիւր-
ներ իւր առաջնայ պիտոյքը հողալու,
պարտքը վճարելու և պատերազմա-
կան տուգանք տալու համար : Ռու-
սիա արդէն Ասիական և Եւրոպական
թուրքիայէն մեծ արժէք ունեցող հո-
ղեր առած է, որք բաւական են պա-
տերազմին համար ըրած զոհողութիւն-
ները փոխարինելու :

Այս խորհրդածութիւնները խիստ
ճշմարիտ էին, բայց կոմս Շուվալով
պատասխանեց պնդելով թէ թուր-
քիա 1836ին փարիզի դաշնագրութեամբ
յանձն առած պարտականութիւննե-
րն ամեն օր կը բռնաբարէր, թէ Ռու-
սիա ընդ երկար լուին հանդիսատես
եղած էր, բայց Եւրոպիոյ և իրեն
սրտայուզութիւն պատճառով աղե-
տալի դիպաց առջև չէր կրնար ան-
տարբեր մնալ : Իւր ըրած պատերազ-
մին զգացման համար չէր, այլ նըպա-
տակն էր քրիստոնեայ ժողովրդոց վի-
ճակը բարեփոխել : Ինչպէս յաճախ ը-
սած ենք, Ռուսիոյ պետական մար-
դոց բերանը «քրիստոնեայ ժողո-
վուրդ» խօսքը Սլավ կը նշանակէ,
և կարծես մի միայն Պուլաւիոյ մէջ
քրիստոնեայ կայ և ոչ ուրիշ տեղեր :
Իսկ պատերազմին զոհողութեանց դա-
լով, Շուվալով կը յայտարարէր թէ թուր-
քիա պէտք էր այս ֆլանսները լիստ-
րայի դաշնագրէր մերժելէն առաջ
խորհէր ու հաշուէր :

Այս վիճաբանութեանց վրայ ո-
րոշուեցաւ որ պատերազմական տու-
գանքն հողային փոխարինութեամբ
չվճարի, և անոր համար տրուելիք
երաշխաւորութիւնները թուրքիոյ ար-
դէն ունեցած պարտուց վրայ առաջ-
նութիւն չունենան : Պ. Վատիկէթին
կրկին և կրկին խնդրեց որ Օսմանեան
առաջին լիազօրն յայտարարէ թէ Բ.
Գուրչէ իւր յանձն առած պարտա-
կանութիւնները պիտի կատարէ, բայց
Գարաթէօսօրի փաշան պատասխանեց
թէ Բ. Գուրչէն հրահանգ պիտի խնդրէ
այս մասին : Իսկ թիւրք նախն մէջ մի-
ջադային յանձնարարի կաղմութիւնն
որոշուեցաւ :

Ինչպէս արդէն ըսինք, այս յանձ-
նարարութեան ոչ թէ կանխիկ դրամ, այլ
վիճաբանութիւն պիտի բերէ : Ռու-
սիա ինք ևս գիտէր որ Բ. Գուրչէ չը
պիտի կրնայ տուգանք վճարել, և ա-
սոր համար ինքն ալ առնելիքի տէր
եղաւ, որպէս զի թուրքիոյ դրածոց
միջամտելու աւելի և կարեւոր առիթ
մ'ունենայ : Բաղձալի էր որ այս ա-
ռիթը չարաչար չգործածէր, բայց
դէպքն արդարացի զօրեմ. Գարա-
թէօսօրի փաշային այն խօսքը թէ

Ռուսիա իւր առնելիքը կրնայ գոր-
ծածել թուրքիոյ վարկին վերահաս-
տատութիւնն արդիւնքու, և ճիշդ այս
պէս եղաւ :

ԿԱԶՄԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԲՈՂԻՄԵԼԻ

ԳԼՈՒԽ Ե.

ՆԱԶԱԿԱՅԻՆ ՎԱՐՈՒՊԻՒՆ

(Շարունակութիւն Բ. Բ. 2263)

Յօդ. 12. — Ընտրական ցուցակներն
հասարակային են : Քաղաքային թա-
ղերուն ցուցակները թաղապետական
գլխանաց մէջ կը կենան : Գլխային
թաղերուն ցուցակները թաղապետաց
քով կամ գլխանին մէջ : Սոյն ցու-
ցակներուն մէջ պատճէնն իւրաքան-
չիւր թաղի մէջ պիտի կախուի, ինչ-
պէս որ կը դորձադրի պաշտօնական
հրատարակութեանց համար :

Յօդ. 13. — Ով որ իւր անունն ընտ-
րական ցուցակին մէջ յանձնարել չը
դրուած տեսնէ, կրնայ իւր անունն
գրուելը պահանջել, ինչպէս որ հաս-
տատուած է առժամանակեայ կանո-
նագրին մէջ :

Յօդ. 14. — Նահանգային ժողովոյն
անդամակցութեան ընտրելի են քան
և հինգ տարին լրացուցած ընտրողը :

Յօդ. 15. — Նահանգային ժողո-
վոյն անդամ չեն կրնար ընտրուել ի-
րենց պաշտօնին առողջութեան ժա-
մանակ :

1. Գաւառաց և շրջանակաց մէջ
կառավարութիւնն անուանեալ վար-
չական պաշտօնատարը :

2. Ոստիկանութեան վերաբերեալ
մարմինը :

3. Նահանգային հասարակային հա-
ստելից հաշուակալը :

Յօդ. 16. — Նորոգման ընտրու-
թիւնը միահաղոյն կը կատարին մի և
նոյն օր ամեն ընտրական շրջանակաց
մէջ՝ տարւոյն սովորական շրջանին
բացուելէն երկու ամիս առաջ : Ընդ-
հանուր լուծման պարագային մէջ
ընտրողը պէտք է մինչև երեք ամիս
նահանգային նոր ժողովոյ ընտրու-
թեան հրաւիրուին :

17րդ, 18րդ և 19րդ յօդուած-
ներն ընտրութեան աւեր որոշման,
ընտրական ցուցակն անցնելու համար
պէտք եղած պայմաններուն, մեծա-
մասնութիւն ստացած ընտրելոյ մ'ե-
րեսփոխանական իրաւանց, հաւասար
քուէ ստացող երկու ընտրելոյ պը-
րայ կատարուելիք համեմատական
ընտրութեան և ընտրեալ հրատարա-
կելոյ օրինաւորութիւնն ստուգելու
տրամադրութեանց կը վերաբերին :

Յօդ. 20. — Նահանգային ժողովն
ամեն տարի հսկու ամսոյն (Հ. Տ.)
երկրորդ երկու շաբթի օրն իւր սովորա-

կան նիստերու շրջանը կ'սկսի փիլիպէի
մէջ : Սովորական նիստերու շրջանն
առաւելին երկու ամիս կը տևէ :
Ընդհանուր կառավարիչը սոյն պոյ-
մանաժամանակ աւարտելէն յետոյ ժո-
ղովը կը փակէ՝ երբ գլխանի անդա-
մոց յայտարարութիւնը հաստատե-
լէ : Ընդհանուր կառավարիչն ամեն
տարի նահանգային ժողովոյ նիստե-
րուն շրջանը կը բանայ և կը փակէ
անձամբ կամ յատուկ պատուիրակի
մը միջոցաւ :

Յօդ. 21. — Ընդհանուր կառա-
վարիչը կրնայ նահանգային ժողովն
յարտաքոյ կարգի նիստ հրաւիրել մէկ
կամ քանի մ'որոշեալ խնդրոց հա-
մար : Նիստերու շրջանին լայնման ու-
րակման թուականն հրաւիրման պաշ-
տօնագրին մէջ կը անուցուի : Ընդհա-
նուր կառավարիչը ժողովոյն գումա-
րում անմիջապէս կիմարնէ Բ. Գրան :

Յօդ. 22. — Ընդհանուր կառա-
վարիչը կրնայ սովորական նիստերու
շրջանին մը ժամանակ՝ նահանգային
ժողովը մէկ անգամ դադարեցնել : Բայց
պարտաւոր է միանգամայն դադար-
ման պատճառը ծանուցանել և պայ-
մանաժաման որոշել, որ երկու ամիսը
չկրնար անցնիլ : Սոյն տնօրէնութիւնը
պէտք է անմիջապէս ծանուցանէ Բ.
Գրան : Ընդհանուր կառավարիչը միշտ
իրաւունք ունի նահանգային ժողովը
լուծելու :

Յօդ. 23. — Ժողովը նախագահ
մ'ունի, զոր ժողովն ընտրուած երեք
անձանց մէջէն ընդհանուր կառավա-
րիչը կանուանէ նիստերու ամեն մէկ
շրջանին սկիզբն և շրջանին բոլոր տե-
ւողութեան համար : Երկու փոխ-նա-
խագահ և երկու առնանադալիւր ունի,
որք նախագահը պաշտօնի սկիզբէն
անմիջապէս յետոյ ժողովն կընտրու-
ւին նիստերու բոլոր շրջանին համար :
Մինչև որ ընդհանուր կառավարչէն
անուանեալ նախագահը պաշտօնի ըս-
կիւի, ժողովն երկու պայմանով անդամը
կը նախագահէ : Մինչև որ ընտրեալ
առնանադալիւրը պաշտօնի սկիզբն, ներ-
կայ անդամոց կրտսերագոյններէն եր-
կու անձ անոնց պաշտօնը կը կատա-
րեն :

Յօդ. 24. — Ժողովն որոշումները
վաւերական լինելու համար՝ իւր ան-
դամաց դէմ իրարոյն ներկայութիւնն
հարկաւոր է : Որոշումները ներկայ
անդամոց բացարձակ առաւելութեամբ
ըլ կը տրուին : Երբ թիւը ու գէմձայ-
ներն հաւասար դան, վիճաբանու-
թեան նիւթ եղող առաւելագլուցութիւնը
կը մերժուի : Ընտրութեանց համար
բացարձակ մեծամասնութիւնն հար-
կաւոր է առաջին քուէ արիւթիւնն
մէջ, երկրորդին մէջ համեմատական
մեծամասնութիւնը կը բաւէ : Ներ-
կայ անդամոց հինգ ութ երորդ մե-
ծամասնութիւնը հարկաւոր է չիք

աշխույթան մէկ ընդ հանուր օրէնքը բարեփոխող օրէնք մը քուէարկել պէտք լինի :

Գործը լրացաւ

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

(ՐԱՅՈՒՐ)

Լոնտոն 10 մարտ

Այս առաւօտ Բարեփոխող հրահանգաւ նէն առնուած հեռագրական լուրեր կը ծանուցանեն թէ Բիրմին Դեմոկրատիկ զօրադաշնակն որ Զուգահեռներուն երկրին վերայ Երբայի մօտ ամառը զիրք մը բռնած էր, խիստ բազմաթիւ թշնամեաց կողմէ յարձակում մը կրելով՝ կատարեալ յաղթանակ մը տարաւ : Զուգահեռները կատարեալ յաղթանակ մը տարաւ, և ետ քաշուելու տարաւեցան մեծ կորուստներով :

Բնիկ ցեղերու թշնամական ընթացից պատճառաւ Թրանսկապի * կացութիւնն իրը վտանգաւից կը նկատուի :

Սըր Հէնրի Լէյքսը, որ Կ. Պօլսէն եկած ժամանակ Վիեննա կեցած էր, երէկ իրիկուն Լոնտոն հասաւ :

(ՀԱՎԱՍ)

Այս առաւօտ հասած հեռագրէք

Գահիրէ 10 մարտ

(Պաշտօնական) . — Նոր նախարարութիւնը դաժաժառանգ Մուհամմէտ Թէյվֆիկ փաշայի նախագահութեան ներքեւ կազմուեցաւ :

Զիւլֆիքար փաշան արտաքին գործոց նախարար անուանեցաւ : Պ. Վիլլըն և Պ. Տը Պըրիէր կը մնան նախարարութեան մէջ, որուն այլ ևս անդամ չէ Նուրադ փաշան :

Լահոր 10 մարտ

Ետեւոյ խան Ափրանտանայ էմիր հրատարակեցաւ :

Երկու վաշտ Անգլիական զօրք յաղթուեցան :

Լոնտոն 10 մարտ

Երեւոյիսանաց ժողովոյն մէջ ելեմտից նախարար Սըր Ս. Նորթքոթ ըսած թէ Եւրոպայ խանի հետ հաշտութեան բանակցութիւնը պիտի սկսին, եթէ արդէն չեն սկսած :

Նախարարը սուտ հանեց այն լուրը թէ Եգիպտոսի Անգլիական հիւպատոսին տեղեկագիրն յայտարարած լինի թէ Եգիպտական ելեմտից վերահաստատութիւնն անհնար է և անանկութիւնն անխուսափելի :

Փարիզ 10 մարտ

Օսմանեան արժեթղթատեսարց Անգլո-Գաղղական մասնախմբին կողմէ հրաւիրուեցաւ աղբ մը յառաջիկայ կիրակի օրն ի ժողով կը հրաւիրէ արժեթղթոց տէրերը Թօքսթիլի պայմանագրութիւնն աւանդ ներկայելու նպատակաւ :

Լոնտոն 10 մարտ

Օսմ. Բօնս.	11 13/16
Ֆրան. 1865	15 1/4
» 1869	14 7/8
» 1871	5 1/2
» 1872	22
» 1873	43 3/8
» Եգիպտ.	70 1/8
Անգլ. Բօնս.	96 1/2

Փարիզ 10 մարտ

Օսմ. Բօնս.	12, 5
Գաղղ. Բօնս.	5 0/0
» »	77.90
» »	30, 7 1/2
» »	5 0/0
» »	112.97 1/2

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Կայսերական հրամանաւ

Ագրիանուպոլիս քաղաքն և շրջակայները դրաւելիք Օսմանեան զօրաւորներին հրամանատար Սէլամի փաշան Պուլայիի հրամանատար կարգեցաւ, և Պուլայիի հրամանատար Բէճէպ փաշան Ագրիանուպոլիս կուսակալին օգնական (մուալլին) և միանգամայն յիշեալ զօրաւորներին հրամանատար անուանեցաւ :

Վէհ. Սուլթանը կիրակի օրը մեծ հաջկերով մը տուաւ Երբայի կայսերական պալատը : Մեծ-Եպարքոս

* Բարեփոխող հրահանգներն ներսերն Անգլիական երկրի մէջ :

Խայրէտոսին փաշան, Պարսկական դեսպան Մօհամմէտ Լաւան, Լիբանանու կառավարել Բիւթիէ միաշնորհ Սպարապետ Օսման փաշան, Անգլիայի Պէյրը փաշան, Եգիպտոսի Հայիմ փաշան, Կարնայ կուսակալ Խամայիլ փաշան և ուրիշ բարձրաստիճան անձինք, ինչպէս նաեւ կայսերական պալատին բժիշկ Մալքոյէնի էֆէնտին ներկայ գտնուեցան սոյն հաջկերու թիւն :

Դրօշակի ներքեւ գտնուած Մուսթաֆիլ զօրքերն այսօրու ընէ սկսեալ զէնքերնին պիտի յանձնեն, և իրենց հայրենիքը զրկուին :

Ագրիանուպոլիս կուսակալ և հրամանատար Բէճէպ փաշային վերաբերեալ թուականաւ Մեծ-Եպարքոսին ուղղուած և այս առաւօտ հրատարակուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ կիրակի օրը Բէճէպի փաշայի հրամանատարութեան ներքեւ վեց վաշտ զօրք Ագրիանուպոլիս քաղաքը մտնելու է : Քաղաքին բնակիչներէն մեծ բազմութիւն մ'երկաթուղւոյ կայարանն երթալով, ուրախութեան ցոյցերով ընդունելու է Օսմանեան զօրքը :

Բ. Դուռն Հելլենական խնդրոյն կարգադրութեան համար նոր սահմանադրութեան համար, որ սահմանադրութեան մը պատրաստած էր, որ Արթա և Վօլոս քաղաքները թուրքերի կը թողու : Վէհ. Սուլթանը սոյն սահմանադրութեան վաւերացուցած լինելով, կըսուի թէ ըստ այնմ նոր հրահանգներ զրկուած են Օսմ. առաջին պատուերակ Ղազն Մուլքար փաշային :

Մէհմէտը լրագիրն իւր երէկեան թուոյն մէջ սուտ կը հանէ Վալթի տուած այն լուրը թէ Բ. Դուռն Հելլենական խնդրոյն վրայ ծառայողներ մը զրկուած է աշխույթանց :

Մայրաքաղաքի Հելլենական դեսպան Պ. Բուհարուրիօթի այս օրերս ծանուցագիր մը հաղորդեց Բ. Դրան, յորում Բուհարուրի արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլիեանի կը գանդատի թէ Եպարքոսի մէջ Օսմանեան իշխանութիւնը կը քաջալերեն բնակիչներն սրպէս իր Բուհարուրի հետ միացման դէմ բողոքելու խնդրագրեր մատուցանեն :

Թօքսթիլի խնդրոյն վրայ Բ. Դրան կողմանէ Լուպանօֆ իշխանին զրկուած պատուական դէմ Բուհարուրի դեսպանին պատրաստած նոր ծանուցագիրը կըսուի թէ երէկ հաղորդուեց Բ. Դրան :

Յարաւի Պօսթօր լրագիրը կը ծանուցանէ թէ մայրաքաղաքի Սերպիական դեսպանը Բ. Դուռն ծանուցագիր մը զրկելու է, յորում կը գանդատի թէ բազում Արմալուաներ Սերպիայ հարաւային և հարաւային արեւելեան կողմերէ Սերպիական հողն արշաւելու և բազում չարքեր գործելու են :

Վրասթի թէ մայրաքաղաքի Ռուսական դեսպանը Պալքաններուն դրաւման խնդրոյն վրայ ծանուցագիր մը զրկելու է Բ. Դրան :

Երէկ լուր տարածուած էր թէ Թօքսթիլի կարգադրութեան համեմատ կազմուելիք խառն յանձնախմբին համար Գաղղիայ և Անգլիայի կառավարութիւնը պատուիրակներ անուանել յանձն չեն առել : Բայց Վալթիլ հաւատարմի կերպիւ կըսէ թէ այս մասին տակաւին որոշ լուր մը չկայ :

Առանցիկ կուսակալ Զիւլֆիքար փաշա և զէմ բազում հեռագիրներ եկած լինելով Բ. Դուռն, կայսերական կառավարութիւնն որոշեց յիշեալ փաշային վարչութեան վրայ ընդունութիւն մը բանալ յատուկ պաշտօնատար մը զրկելով և կամ այն կողմերը զրկուելիք յանձնախմբին յանձնելու :

Ելեմտից նախարարութեան կողմանէ վերաւ 19 թուականաւ բոլոր նահանգաց զրկուած և պաշտօնական պատճենն այս առաւօտ հրատարակուած շրջաբերական մը կը ծանուցանէ թէ մարտ ամսոյն սկսելիք երկուսկան 1293 տարւոյն մէջ բոլոր տուրքերն ընդ որս նաեւ ոչխարաց տուրքը մէթալիք դրամով պիտի հաւաքուին, ինչպէս որ կը գործադրուէր թիւթադրամին շրջաբերութեան հանուրէն առաջ : Բայց սոյն արդի համար ոսկին չորս հարիւրոց թուղթի հաշուով թիւթադրամով պիտի ընդունուի : Ուստի ելեմտից նախարարութիւնը կը յանձնարարէ նահանգային իշխանութեանց որ միշտ ուշադրութիւն ընեն ոսկւոյ և մէթալիքի միջև կերպով տարբերութեան, որ այսօր 123 1/2 — 124 է, և կրնայ փոփոխուի :

Ագրիանուպոլիս կուսակալ Բէճէպ փաշան թուրքերէն, Բուհարէն և Պուլայերէն լեզուներով յայտարարութիւն մը հրատարակած է, որով ծանուցանելէ յետոյ թէ Ագրիանուպոլիս նահանգին ամէն կողմերէն Օսմ. պաշտօնատուրք պիտի վերահաստատուին ի մտոյ և թէ հասարակաց անդրորութիւնն անմիջապէս պահելու համար պէտք եղած բոլոր միջոցներ ձեռք առնուած են, կը յորդորէ որ ժողովուրդը կատարեալ վստահութեամբ իւր գործոց պարտապի և ամեն տեսակ քէն և թըշնամութիւնները մոռնալով՝ իրարու հետ խաղաղութեամբ և բարեկամութեամբ վարուին :

Թուրք-Ռուսական վերջին դաշնադրութեան Ռուսիոյ կայսեր կողմանէ վաւերացեալ պատճենն երէկ Բ. Դուռն եկաւ և վէհ. Սուլթանին զրկուեցաւ :

Կառապանաց գործադուրը կը շարունակէ, և մէջերին հայ ճարտուհարկն զգալով գործի սկսողներն ալ իրենց արհեստակցաց կողմէն խտրականութիւն :

Տէպա լրագրոյն խմբագիրներէն մին, Պ. Հանրի Վիլլիսքի, որ մասնաւորապէս Արեւելեան խնդրոյն վերայ շատ հմտութիւն ունէր, սեւամազ ձէ բռնուելով ինքզինք Սէն Դեալը նետեց և մեռաւ :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԷՍՏԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԷ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	13, 5
Այս առաւօտ բացուեցաւ	13, 3
Կէս օրին	12, 38
Բուլղի երկաթուղի	Ֆր. 46
Թիւթադրամ	Լր. 48 1/2

ԸՆԹԱՏՔ ԱՐԴԱՐԹՊՈՅ

Կ. Պօլսի 26 փետրուար

Սոսիթի Եւրոպայի բաժն. Անգլ. Լր.	4.24
» Գիւստաւիական	3.25
Կ. Պօլսի Պաշտօնային	6.12
Ֆրիտի Եւրոպայի	5.12
Փոլս. 1863	74
» 1865	78
» 1869	76
» 1872	23
» 1873	72

Թրամուայ Օսմ. Լր. 1 75

ԸՆԹԱՏՔ ԳՐԱՄՈՒՅ

27 փետրուար

Անգլ. Լր.	109 46
-----------	--------

Կարօկոն սոկի	87 13
Խմիչիկի Կոստ	89 38
Կըրմիլի	31 10
Մէճիտիկի տարբերութիւն	6 38
Հինգ անոց	123 1/2
Պրիւն	180

Օսմ. կայսերական Պաշտօնային յայտը 12) զրը զին որոշած է թիւթադրամի փոխանակութեան :

ԱՂԳԱՅԻՆ

Հայէպէն փետր. 13 թուականաւ հետեւեալը գրուած է առ Պատրիարքարան և մէկ պատճենն ալ մեղ հաղորդուած :

«Ինչպէս յունի. 29 թիւ հեռագրաւ տեղեկագրած եմք և Մարաշի աղգալին խառն ժողովոյ ներկայիւ իշխանիւն ևս պիտի տեղեկանաւք, Ուլիոյ Մարաշի և նոցա շրջակայից խաղաղութիւնը վրդոված է գլխովին : Ուլիոյ, Յիւնի և Արապիկի բնեց շուրջը գտնուած Պէշեմի, Քէրթմէնցի, Չէրքէզ և այլ զինեալ թուրքերէն բողոքովին պաշարուած են : Սոյն Հայ դիւղերէն զով որ տեսնեն դուրսը յիշեալ տաճիկ գիւղացիք, կը կողոպտեն, կը վիրաւորեն և կը մեռցնեն : Մարաշի մէջ ևս այս տեսակ ոճրագործութիւններ անպակաս են : տեղական կառավարութեան այս մասին եղած բողոքներն ապագիւն կը մնան, վստի զի նոյն իսկ տեղական իշխանութեան միակ նպատակն է արդէն այս կողմերու Հայութիւնը և մահաւանդ Ուլիոյիներն խաղաղութեանը :

«Թէ և մենք չենք յայտարար ժողովուրդեան դէմ եղած ամեն մէկ զրկանք, անխուսափելի և հարստահարութիւնները մի առ մի հաղորդելու որ հարկ է, սակայն քանի որ այժմեան կուսակալին հայախորժան կառավարութիւնը կը տիրէ տակաւին, այս կողմերու Հայոց համար անդորութիւն և իրաւանց պաշտպանութիւն տեսնել անհնարին է : վստի զի այս կուսակալին արգարութիւն և դուրս անկախ անմտութիւն է : Այս ըսածնիս յայտնապէս կայացուցանեն հետեւեալ իրողութիւնը :

«Թուականէս տասն օր յառաջ տեղոյս Անգլիական հիւպատոսը մայրաքաղաքից Անգլիական դեսպանին հեռագիր մը կ'ատանայ, որ Ուլիոյ բանտարկելոց ազատութեան համար Բ. Դուռն առ տեղոյս կուսակալն հրաման զրկուած լինելու աղգարարելով հանդերձ՝ կը հարցնէ թէ բանտարկեալը ազատեցան թէ ոչ : Հիւպատոսը հեռագիրն ստանալուն պէս՝ պաշտօնական գրով մ'անմիջապէս կուսակալին կը հարցնէ : Կուսակալն անձամբ հիւպատոսին քով կ'երթայ և կ'աշխատի համոզել զայն բանտարկելոց արձակման խնդրին առ այժմ՝ յետաձգելու, առարկելով թէ՝ «եթէ հիմայ արձակուին, Բուլղի և Մարաշի Տաճիկները զսպել անկարելի կը լինի, և մեծ վտանգ կը յառաջանայ » : միանգամայն կը յայտարարէ թէ՝ «ինձ արձակելու հրաման չկայ Բ. Դուռն » : միայն այն մասին ինձմէ խորհուրդ հարցուցած են » : Ասոր վրայ հիւպատոսն ալ հարկ եղածը կը հեռագրէ դեսպանին :

«Կուսակալն անշուշտ Բ. Դուռն ալ այս տեսակ խել մէջ չ'իմծու առարկութիւններով համոզել պիտի աշխատի, և եթէ նոյն իսկ Օգոստոս վտաւ տեղու իշխան սոյն թշնամեաց արձակման հրովարակ չ'որհէ, այս կուսակալը չ'ուզեր արձակել, վստի զի ինքը վերջին ծայր կամապաշտ և անդուլ մէկն է, և իւր արդի բռնած ճիշդութեան ընթացքն կը

